

Gazetecilik Bölümü Mevcut Durum Değerlendirme Raporu

1. Mevcut Dersler ve İçerikler

Bölüm müfredatında dijital dönüşüm, yapay zekâ ve sürdürülebilirlik odaklı pek çok ders halihazırda yer almaktadır:

- **Dijital Dönüşüm ve Yapay Zekâ:** "Yeni Medya" , "Dijital Gazetecilik I-II" , "Robotik Gazetecilik" , "Bilişim Sistemleri ve Bulut Bilişimi" ve "Dijital İçerik Üretimi" dersleri bu kapsamda yürütülmektedir.
- **Sürdürülebilirlik ve Çevre:** "Sürdürülebilir Medya" ve "Çevre Haberciliği" dersleri bölüm müfredatında seçmeli dersler arasında yer almaktadır.
- **Seçmeli Havuzu:** Alan dışı seçmeli dersler arasında "Yeşil Kimya ve Teknolojileri", "Küresel İklim Değişikliği Farkındalığı" ve "Sürdürülebilir Tarım" gibi disiplinlerarası dersler öğrencilere sunulmaktadır.

2. Müfredat Güncelleme ve Yeni Ders Planları

Sektörel değişimlere uyum sağlamak amacıyla müfredat üzerinde revizyon çalışmaları yapılmıştır:

- **Yeni Ders Önerileri:** Müfredata "Yapay Zeka 101", "Açık Kaynak İstihbarat ve Gazetecilik (OSINT)", "Edebî Gazetecilik" ve "Gazetecilik ve Hikâye Anlatıcılığı" derslerinin eklenmesi planlanmaktadır.

3. Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri

İlgili konularda hizmet içi eğitim, seminer, çalıştay veya sertifika faaliyeti bulunmamaktadır.

4. Yaygın Eğitim ve Sertifika Faaliyetleri

Öğrencilere ve kamuoyuna yönelik çeşitli uygulamalı eğitimler düzenlenmiştir:

- Gazetecilere yönelik "Gazeteciler İçin Yapay Zeka Araçları" eğitimi verilmiş, haber üretiminde yapay zekâ kullanımı uygulamalı olarak anlatılmıştır.
- 2. Bölümümüz ve Haber Topluluğu tarafından "Gazeteciler İçin Yapay Zeka Eğitimi" düzenlendi.
- ÜNİDES desteğiyle öğrencilere yönelik olarak "Algoritma Okuryazarlığı Çalıştayı ve Atölyeleri" düzenlenmiştir.
- Öğrencilere yönelik olarak "Bilim Haberciliğinin Temelleri" konulu bir atölye çalışması yapılmıştır.
- Bölümümüz Öğretim Üyelerinden Dr. Öğr. Üyesi Atike Sevtap Demir Kadın ve Bilim Etkinliği kapsamında "Medya ve Toplumsal Cinsiyet" sunumunu gerçekleştirmiştir.
- Akran Eğitimleri: Bölüm öğrencileri tarafından "Canva AI Design" ve "Fotoğrafçılık" konularında akran eğitimleri ve atölye çalışmaları gerçekleştirilmiştir.
- Anadolu ajansı iklim muhabiri Ada Şeko tarafından öğrencilere yönelik olarak "İklim Haberciliğinde Muhabir Olarak Haber Üretmek" başlıklı bir sunum gerçekleştirilmiştir.
- Anadolu Ajansı muhabiri Ömer Ertuğrul öğrencilere görüntülü haber yapmanın temel noktalarını ve

görüntü çekme tekniklerini uygulamalı olarak anlattığı bir eğitim düzenlenmiştir.

- Bulgar Haber Ajansı Türkiye Muhabiri Nora Cholakova'nın Katılımıyla "Ajans Haberciliği" Etkinliği düzenlendi.
- Bölümümüzün de ortaklığı ile öğrencilere yönelik olarak "Dijitalleşme ve Dezenformasyon Çalıştayı" düzenlendi. Doç. Dr. Tezcan Özkan Kutlu, Teyit.org editörü Ali Osman Arabacı, Anadolu Ajansı Haber Merkezi Direktörü Dr. Zekeriya Kaya ve Haber Merkezi Müdürü Muharrem Aksakallı konuşmacı olarak katıldı.

5. Dış Paydaşlarla İş Birliği ve Ortak Faaliyetler

Bölüm, yerel medya ve ulusal kurumlarla güçlü bir etkileşim içerisinde:

- **Yerel Basın Çalıştayı:** 21 Mayıs 2024 tarihinde yerel basın mensuplarının sorunlarının ve çözüm önerilerinin tartışıldığı "Yozgat'ta Yerel Basın Çalıştayı" düzenlenmiştir.
- **Sektörel Eğitimler:** Yerel basın temsilcilerine yönelik Yapay zeka eğitimleri ve yerel basın çalıştayı düzenlenerek sektörün dijital dönüşümüne katkı sağlanmıştır. Ayrıca yerel basın ve bölümümüz arasındaki ilişkiyi güçlendirmek için çeşitli zamanlarda ziyaretler düzenlenmiştir.
- **Kurumsal Paydaşlar:** Yerel gazeteler, Anadolu Ajansı ve TRT Haber gibi kurumlarla etkinlikler, ziyaretler ve sunumlar üzerinden iş birliği yapılmıştır. Teyit.org sitesi editörü Ali Osman Arabacı tarafından öğrencilere haber doğrulama tekniklerine yönelik eğitim verilmiştir. Bulgar Haber Ajansı Türkiye Muhabiri Nora Cholakova'nın Katılımıyla "Ajans Haberciliği" Etkinliği düzenlenmiştir.
- Üniversite ve halk ilişkisini güçlendirmek amacıyla "İletişimciler Köy Okullarında" projesi ile Yozgat ilinde yer alan bazı ilköğretim okulları ziyaret edilerek, öğrencilere medya okur yazarlığına ilişkin bilgiler aktarılmıştır.

6. Sektörel Dönüşüm ve Geleceğin Meslekleri Etkinlikleri

- **Yeşil Dönüşüm:** Anadolu Ajansı Çevre Haberleri Müdürlüğü Yeşilhat Muhabiri Ada Şeko'nun katılımıyla "İklim Haberciliğinde Muhabir Olarak Haber Üretmek" etkinliği düzenlenmiştir.
- **Dijital Okuryazarlık:** Gençlik ve Spor Bakanlığı destekli "Algoritma Okuryazarlığı Çalıştayı ve Atölyeleri" kapsamında veri güvenliği ve kişisel kullanıcı tercihlerinin yönetimi gibi konular ele alınmıştır.

7. Akademik Çalışmalar ve Projeler

Bölümümüz öğretim üyelerinden Doç. Dr. Mehmet R. Yıldızgörür tarafından yazılan "Yapay Zekâ Teknolojilerinin Gazetecilik Alanında Kullanımına Yönelik Sorunlar ve Riskler" başlıklı bir adet makale çalışması bulunmaktadır.

Ayrıca "Yapay Zeka Teknolojileri ve Yanlış Bilgi Sorunu Üzerine Bir Değerlendirme: Yapay Dezenformasyon" çalışması uluslararası bir konferansta sunulmuş ve tam metin olarak basılmıştır.

"Pragmatic Cohabitation: How Türkiye's Digital Publics Negotiate the Meaning of Generative AI" ve

“Yapay Zekâ Araçlarının Kullanımına İlişkin Akademisyenlerin Deneyim ve Değerlendirmeleri” başlıklı makaleler yayın sürecindedir.

Danışmanlığını yürüttüğü “Lisans Eğitiminde Yapay Zeka Okuryazarlığı: Etkili Komut (Prompt) Mühendisliği ve Akademik Uygulama Modeli” başlıklı proje de değerlendirilme aşamasındadır.

8. Bölgesel Öncelikler ve Uzmanlaşma Alanları

Gazetecilik Bölümü, Yozgat’ın bölgesel öncelikleri ve ihtiyaçları doğrultusunda çeşitli çalışmalar yürütmektedir. Bu kapsamda öne çıkan başlıklar aşağıda özetlenmektedir:

- **Yerel Basın ve Dijital Dönüşüm:** Yozgat’ta yerel basın kuruluşlarının dijital dönüşüm sürecine katkı sağlamak amacıyla yerel gazetelerle iş birliği yapılmış; yapay zekâ eğitimleri ve basın çalışmaları düzenlenmiştir (bkz. Bölüm 5). Bölge, dijital teknolojik iş gücü ve altyapısının sınırlı olduğu bir medya ekosistemine sahip olduğundan yerel gazetecilik ve dijital medya okuryazarlığı çalışmaları öncelikli bir alan olarak değerlendirilmektedir.
- **Tarımsal ve Çevresel Habercilik:** Yozgat, tarım ve hayvancılık başta olmak üzere doğal kaynak yönetiminin önemli olduğu bir bölgedir. Bölümümüzde “Çevre Haberciliği” ve “Sürdürülebilir Medya” seçmeli derslerinin müfredatta yer alması ile iklim haberciliğine yönelik etkinliklerin düzenlenmesi, bu bölgesel öncelikler doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.
- **Toplumsal Farkındalık ve Medya Okuryazarlığı:** “İletişimciler Köy Okullarında” projesi kapsamında ilçe ve köy okullarına yönelik medya okuryazarlığı ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Bu proje, üniversitenin kırsal topluma ulaşma ve dijital eşitsizliği azaltma misyonuyla örtüşmekte; bölgenin kalkınma öncelikleriyle uyumlu bir sosyal sorumluluk çalışması niteliği taşımaktadır.

9. Güçlü Yönler ve Öneriler

- **Güçlü Yönler:** Bölümümüz müfredatında Dijital Gazetecilik I-II, Robotik Gazetecilik, Yeni Medya, Bilişim Sistemleri ve Bulut Bilişimi ile Dijital İçerik Üretimi gibi derslerin hâlihazırda yer alması, dijital dönüşüm odaklı eğitim altyapısının güçlü bir temel üzerine kurulduğunu göstermektedir. Ulusal medya kuruluşları (Anadolu Ajansı, TRT Haber, Teyit.org) ve yerel basın temsilcileriyle kurulan aktif iş birliği ilişkileri, bölümün sektörle bütünleşme kapasitesini artırmaktadır. Yapay zekâ araçları, algoritma okuryazarlığı ve dezenformasyon gibi güncel sorunlara yönelik uygulamalı etkinlik ve atölyeler ile öğrenci topluluklarının bu süreçlere dahil edilmesi dikkat çekici bir güçlü yan olarak öne çıkmaktadır. Öğretim üyelerinin yapay zekâ ve yanlış bilgi alanlarındaki güncel araştırma ve yayın üretimine ilgi duyması ise akademik kapasitenin geliştirilmesi açısından güçlü bir potansiyele işaret etmektedir.
- **Eksiklikler:** Müfredattaki yapay zekâ ve dijital okuryazarlık derslerinin (Yapay Zeka 101, OSINT vb.) henüz öneri aşamasında olması ve zorunlu ya da seçmeli ders statüsüne kavuşturulamamış olması temel eksikliklerden biri olarak değerlendirilebilir. Özellikle yeşil dönüşüm, dijital teknolojiler, yapay zeka gibi alanlar hizmet içi eğitim faaliyetlerine odaklanılmaması bu alandaki kapasite geliştirme sürecini yavaşlatmaktadır. Özel sektör, teknoparklar ve organize sanayi bölgeleriyle kurumsal düzeyde protokol ve danışma kurulu yapılarının oluşturulamamış olması da giderilmesi gereken önemli bir boşluk olarak öne çıkmaktadır. Yapay zekâ destekli içerik üretimi ve veri gazeteciliği uygulamalarına yönelik özel bir laboratuvar

veya teknik altyapının bulunmaması, uygulamalı eğitimin önündeki somut bir engel oluşturmaktadır.

- **Öneriler:** Kısa vadede hayata geçirilebilecek öneriler şu şekilde özetlenebilir: (i) “Yapay Zeka 101”, “Veri Gazeteciliği” ve “Açık Kaynak İstihbarat ve Gazetecilik (OSINT)” derslerinin bir sonraki akademik yılda müfredata alınması; (ii) yerel gazeteler, İŞKUR ve bölgedeki kamu kurumlarıyla iş birliği imkanlarına yönelik somut adımlar atılması; (iii) yapay zekâ destekli haber üretimi ve veri gazeteciliği uygulamalarına yönelik bir araştırmacı gazetecilik laboratuvarının kurulması; (iv) dijital dönüşüm, yapay zeka, iklim haberciliği ve sürdürülebilir medya alanlarında sertifika programı geliştirilmesi; (v) bölümde yürütülen tez, proje ve yayınların sistematik biçimde kayıt altına alınarak kurumsal bir arşiv oluşturulması. Bu adımların hayata geçirilmesiyle bölümün yeşil ve dijital dönüşüm süreçlerindeki rolü daha görünür, ölçülebilir ve kurumsal açıdan sürdürülebilir bir zemine oturabilecektir.